

Suitsukonid reostavad Läänemerd
Sademeveekanalisatsiooni luugid värviti kollaseks, et inimesed mõtleks keskkonnale.
Loe lk 3

Nõmmel võis toimuda keskaegne lahing
Mustpeade vennaskond saatis vaprad mehed röövija-te vastu, eellahing päästis vara ja vangid.
Loe lk 4

6. septembril toimub
7. Sõbra tänava Sügislaad.

Nõmme Sõnumid

4. september 2020 • Nõmme Sõnumid nr 15 (603)

Järgmine number ilmub 18. septembril 2020

LÜHIDALT

Kooliteed alustavad väikesed tallinlased saavad ranitsatoetust

1. september on paljudele lastega peredele tähtis päev, kuid see toob kaasa ka väljaminekuid. Selle leevendamiseks maksab Tallinn esimest korda kooli minejatele ranitsatoetust.

«Õnnetlen kõiki kooliminejaid ja nende peresid, eriti aga neid väikesi tallinlasi, kelle koolitee saab alguse eesoleval tarkusepäeval,» ütles Tallinna abilinnapea Betina Beškina. «Usun, et kõik lapsevanemad teavad, et laste koolimine toob kaasa ka märkimisväärseid kulusid. Eriti kehtib see esimesse klassi astuva lapse puhul, sest temal on vaja ju kõike uut – alates pinalist ja pliitsitest ning lõpetades ranitsa ja spordiriietega. Tallinn soovib omalt poolt olla toeks selle koormuse kandmisel, sest lapsed on meie kõigi ühine rõõm ja ühine vastutus.»

Ranitsatoetust, mida varem nimetati esmakordselt kooli mineva lapse toetus, on õigus saada lapsel, kelle elukoht on Tallinna linn ja kes on kantud Tallinnas tegutseva kooli õpilaste nimekirja.

Abilinnapea märkis, et kui varasemal aastal pidi lapse ja ühe tema vanema elukohaks olema Tallinn vähemalt üks aasta enne lapse koolimineku, siis käesolevast aastast seda tingimust leevendati. «Nüüd piisab, kui laps ja vanem on Tallinna elanikud vähemalt lapse põhihariduse omandamise alustamise aasta 1. jaanuarist,» täpsustas Beškina.

Lapsega ühel aadressil elaval vanemal tuleb toetuse saamiseks esitada taotlus, mida saab mugavalt teha Tallinna e-teeninduse keskkonnas taotlen.tallinn.ee, samas näeb ka infot esitatud taotluse kohta. E-teenuse kaudu avalduse esitamisel on eelduseks see, et rahvastikuregistri andmed vastavad toetuse saamise tingimustele. Taotluse võib esitada ka elukohajärgses sotsiaalhoolekande osakonnas kohapeal. Taotlusi saab esitada 12. septembrist 30. novembrini.

Ranitsatoetus on kokku 320 eurot ja see makstakse välja kahes osas. Esimene pool summast ehk 160 eurot makstakse välja 30 päeva jooksul peale taotluse esitamist, teine pool jõuab pereni järgmise aasta juunis, kui kõik toetuse saamise nõuded on jätkuvalt täidetud.

(Tallinna kommunikatsiooniosakond)

Esmaspäeval algab Nõmmel punaste lehekottide kampania

Alates 7. septembrist saavad Nõmme linnaosa elanikud registreeruda punaste lehekottide kampaniale, mille raames viib linnaosavalitsus kinnistutelt tasuta ära kümme kotti aia- ja haljastujäätmeid.

«Eelmisel kevadel veeti kampania käigus minema üle 46 000 okka- ja lehekoti, mis sisaldasid kokku 543 tonni aia- ja haljastujäätmeid,» rääkis Nõmme linnaosa vanem Grete Šillis.

Nõmmel on lehevedu kevaditi korraldatud juba 20 aastat ja iga aastaga on huvilisi olnud aina rohkem. «Viimastel aastatel on kampaniast osa võtnud ligi 4600 kinnistut. Kevadine lehevedu jäi tänava ära ning seetõttu veame lehekotte sügisel. Aastal 2021 planeerime lehekottide vedu teha jälle kevadel,» kinnitas Šillis.

Kottide tellimine kestab 7. septembrist 8. oktoobrini ja need tuuakse inimestele koju kätte. Lehekottide äravedu algab 2. novembril ja kestab neli nädalat. Ära veetakse Nõmme linnaosa valitsuse antud punast värvi kotid. Lehekotid palume hoida kuni 1. novembrini oma kinnistul. Äravedu alguses tõsta lehekotid kinnistu piirdeaia taha. **(NS)**

PANGE TÄHELE!

- Registreerimine 7. septembrist 9. oktoobrini veebivormi <https://www.tallinn.ee/est/Vorm-Punased-lehekotid> ja telefoni teel 645 7333.
- Lehekotid tuuakse Teile koju ja asetatakse üle jalgvärava aeda.
- Iga kinnistu kohta antakse 10 lehekotti.
- Kottidesse võib panna aia- ja haljastujäätmeid (taimset kudet, rohust, lehtedest ja okastest koosnevat materjali).
- Lehekotid palume hoida kuni äravedu alguseni oma kinnistul. 1. novembriks palume lehekotid tõsta aia taha.
- Lehekotid paigutada võimalusel kinnistu piirdeaia taha tänavamaale.
- Kottide äravedu toimub 2.-29. novembrini.
- Vedu alustatakse suuremate teede ja tänavate äärest (Vabaduse pst, Männiku tee, Kadaka pst, Hiiu tn, Valdeku tn, Õie tn ja Pärnu mnt) ning seejärel sisekvartalitest.
- Küsimuste korral võib helistada Nõmme linnaosa valitsuse infonumbril 645 7333 või saata e-kirja aadressil valdeku@tallinnlv.ee.

Mida ei tohi kottidesse panna:

- tänavapühkimise jäätmeid,
- lemmikloomade väljaheiteid,
- köögi- ja puuviljade koorimisjääke;
- tahkeid või vedelaid toidujäätmeid;
- puuoksi.

NÕMME SÜGIS 2020

3.-6. SEPTEMBER

<p>Neljapäev, 3. september</p> <p>19:00</p> <p>Ravila pargi kontsert</p> <p>Esinevad Marianne Leibur, Raivo Tafenau, Joel Rimmel</p>	<p>Reede, 4. september</p> <p>20:00</p> <p>Filmiõhtu Vabaduse pargis</p> <p>"Ott Tänak: The Movie"</p>	<p>Laupäev, 5. september</p> <p>11:00</p> <p>Pääsküla rabatorni kontsert</p> <p>Esineb Svjata Vatra</p>	<p>Pühapäev, 6. september</p> <p>10:00-16:00</p> <p>Sõbra tänava sügislaad</p> <p>12:00-15:00</p> <p>Väikese Sõbra jooks</p> <p>2-12 aastastele</p>
---	---	--	--

Üritused on tasuta!

JUHTKIRI

Kooliajal kogetu sadestub me sisse teadmistena

Loodan, et ka sina meenutad oma päris esimest 1. septembrit mõnusa muigega. Mina mäletan selgelt, et tahe kooli minna ja klassikaaslastega kohtuda oli nii suur, et oleksin peaaegu klassijuhatajale mõeldud gladioolid koju unustanud. Ärevus ning pinged olid peal – teadsin, et nüüd saabub minu ellu midagi elumuutvat, mis jääb mind saatma järgmised kaksteist aastat. See aeg oli täis uusi teadmisi, põnevust, aga ka katsumusi ja enese proovile panekut.

Kooliajal panin end kõvasti proovile ning katsetasin paljusid asju selleks, et aru saada, mida mulle teha meeldib ja millega ma tegeleda ei tahaks. Kool on selleks suurepärane koht, et aktiivse õpilase eri rolle katsetada.

Nii näiteks võtsin näidendis kanda peaosas, osalesin luule- ja laulukonkursil, olin mitmeid aastaid klassivanem, esindasin kooli ülelinnalsel olümpiaadil ning püüdsin eeskujulikke hindeid saada. Hinded ehk olidki mulle liiga tähtsad – tagantjärele mõeldes oleksin võinud rohkem nautida ka õppeprotsessi ja õpitust ise edasiarendusi teha. Siiski teadsin juba põhikoolis, et lähen edasi õppima Tartu Ülikooli õigusteadust. Seda, mis ülikooliõpingute järel toimuma hakkab, ma muidugi ei teadnud. Ülikoolipingist satusin tööle riigikokku ning nüüd olen pea kolm aastat olnud Nõmme linnaosa vanem.

Elu on uskumatu ning ma näen, et areng on igas eluetapis olnud suur. Tunne on sarnane sellega, mis valdas mind 1999. aastal esimest korda kooli minnes. See on olnud üks tohutu seiklus, kus olen leidnud palju häid sõpru ja tuttavaid, saanud väärtuslikke teadmisi ja õppetunde ning pidanud ka raskeid hetki taluma. Tagantjärele vaadates hindan kõrgelt ka mõrusid õppetunde, see kõik on aidanud mul jõuda sellesse punkti, kus ma olen.

Nõmmel alustab tänava teadmisterohket kooliteed 284 õpilast. Mida neile soovida? Soovin, et neil oleks julgust uues eluetapis katsetada erinevaid asju ja panna end proovile, lootuses leida juba väga noores eas oma tõeline kutsumus. Soovin, et lapselik uudishimu neist kunagi ei kaoks ning tahe uusi teadmisi ammutada saadaks neid kogu elu. Et uue võimaluse korral ei tunneks nad esimesena hirmu, vaid julgust väljakutsest kinni haarata ja see vastu võtta. Tahen, et neil oleks soovi muuta asju paremaks, mitte valida mugavustsoon, kus asjadel lastakse omasoodu kulgeda.

Loodan südamest, et nad oskavad ebaõnnestumisi tõlgendada kui olukordi, millest on võimalik midagi kasulikke õppida ja seejärel edukas olla. Et nad ei keskenduks teiste inimeste tehtud põhjendamatu kriitikal, mida on võimalik vältida vaid siis, kui sa ei ole keegi, ei ütle midagi ega ei tee midagi.

Soovin, et tänased õppurid annaksid endast parima ning naudiksid kogu teekonda oma unistuste täitmise poole!

GRETE ŠILLIS
Nõmme linnaosa vanem

Tahan, et neil oleks soovi muuta asju paremaks, mitte valida mugavustsoon, kus asjadel lastakse omasoodu kulgeda.

Milline saab olema uue õppeaasta algus?

VADIM BELOBROVTSEV
Tallinna abilinnapea

Õppeaasta alguses olen pea iga päev andnud intervjuusid meediakanalitele, vastanud mitmesuguste sidevahendite kaudu mulle saadetud kirjadele. Neid kõiki ühendab sisuliselt üks ja sama mõte: milline saab olema septembri algus meie koolides? Kuidas õppetöö toimuma hakkab?

Need küsimused on üsna loogilised, kuna eelmine õppeaasta lõppes ju täieliku distantsõppega. Eelkõige lastelt ja nende vanematelt saadud tagasiside on praktiliselt ühene: keegi neist ei taha, et kevadine stsenaarium korduks.

Kuna haridus- ja teadusministeeriumilt ei laekunud pikka aega mingitki informatsiooni selle kohta, mis meid kõiki septembris ees ootab, hakkasid õppeaasta alguse kohta ringlema igasugused, kohati suisa uskumatuna kõlavad kuuldused. Mina olen näiteks

kuulnud, et kogu õppetöö saab jällegi olema distantsõppepõhine, et kõikides koolides seatakse sisse mitu vahetust, et koduõppele hakatakse saatma tervete klasside kaupa jne. Kusjuures kohati kirjeldati neid stsenaariume väga suure detailsusega.

Tegelikult võtsime pärast nakatumisstatistika põhjalikku analüüsi juba augusti alguses vastu otsuse, et Tallinnas hakkab õppeaasta pihta kõigile harjumuspäraseks vormis, nagu see on läbi aegade alanud. Kindlasti tuleb kasutusele võtta juba kõigile harjumuspäraseks saanud ohutusmeetmed.

Koos haridusametiga oleme välja töötanud kolm võimalikku edasise tegevuse stsenaariumi, nn rohelise, kollase ja punase stsenaariumi. Hetkel on meil käimas roheline (loodame, et nii see ka jääb), ent juhul, kui COVID-19sse haigestunute arv hakkab tuntavalt kasvama, oleme valmis vastavalt vajadusele operatiivselt käivitama ka ülejäänud kaks stsenaariumit. Koolide üleviimine distantsõppele on meie jaoks juba äärmiselt abi-

nõu, mille võtame kasutusele viimases hädas. Kevadel saime kõik väga olulise kogemuse, tänu millele oleme nüüdseks koostanud nimekirja võimalikest meetmetest, mida saame hakata rakendama koole sulgemata, kui viirus peaks jällegi meie keskel mõluma hakkama.

Loomulikult jälgime pingsalt olukorda ja sündmuste arengut septembris: sel aastal läks meil kooli üle 46 000 õpilase ning me kõik saame vägagi hästi aru, millised riskid sellega võivad kaasneda. Seetõttu palume kõiki, nii õpilasi kui ka õpetajaid halvimas stsenaariumi vältimiseks järgida elementaarseid ettevaatusabinõusid: pesta sageli käsi seebiga, kasutada desovahendeid, mitte mingil juhul haigena kooli tulla. Paljuski sõltub just meist endist, kas suudame jääda rohelise stsenaariumi raamidesse või tuleb meil ikkagi kõikvõimalikud piirangud kasutusele võtta, seda aga, usun, ei soovi meist keegi. Las see viiruse teine laine jääbki Eestis vaid jutuks.

Pääsküla pood kogukonna poeks?

RAINER VAKRA
linnaosakogu liige

Mõned nädalad tagasi tegin üleskutse, et kui kellelgi on hea mõte, kuidas suletud Pääsküla pood uuele elule aidata, võib mulle julgelt kirjutada. Rõõm on tõdeda, et kaasamõtlejaid oli ülipalju ning tagasiside positiivne.

Pakuti välja nii tuntud jaemüügikette kui ka kiirtoidurestorane. Suur toetus oli ka taluoodete ja kodumaisetele põllusaaduste müügil. Aga ülekaalult võitis soov näha siin taas toidupoodi, mille üks lahendus võiks olla tõeline kogukonnapood. Aktiivselt kaasa mõtleb Jan Uuspõld ärgitas omalt poolt kõiki ikkagi edaspidi ise poodi pidama. Sellest ideest kannustatuna kogunes 31. augusti õhtul minu suureks üllatuseks üle poolesaja nõmmeka Pääs-

küla poe juurde, et koos arutada, kuidas edasi. Kohal oli ka haldur, kes püüdis vastata tekkinud küsimustele. Alustuseks, et miks Pääsküla toidupoe senine pidaja ei jätkanud. Ühene vastus jäi saamata, aga ridade vahelt võis välja lugeda, et omanikuga olid suusad risti läinud ja koostöö lõppes koos üüritähtaja saabumisega. Samas on poe omanikul seni kõik läbiraakimised uute üürnikega liiva jooksunud ja mitmest põhjusest tõusis selgelt esile parkimiskohtade puudus. Inimesed tundsid huvi ka hoone seisukorra ja kommunaalkulude kohta. Kahjuks selgus, et omanik ei ole viimaste aastate jooksul hoonesse investerinud. Näiteks lisaks kulukatele küttesüsteemidele puudub Pääsküla poehoones tänini kanalisatsioon.

Kõik mõistsid, et head ideed peavad ennast ka majanduslikult ära tasuma.

See on piirkonna väikepoodide alatine mure, et nad on vajalikud, aga rahaliselt on neil üsna keeruline suurtega võistelda. Eesmärk on säilitada koht, kus kohtad sõpru ja naabreid ning kust saab kiirelt kätte värske leiva või piima. Kui võtta arvesse suured kommunaalkulud, omaniku üüriisov ja lepingu maksimaalselt viieaastane tähtaeg, jõuti pea kahetunnise kohtumise lõppedes arusaamale, et üks võimalik lahendus oleks pood praeguselt omanikult välja osta. Ainult see annaks kohalikule kogukonnale võimaluse tuua Pääskülla tagasi elu ehk paindlikult valida ise üürnikke: apteek, toidupood, taluturg ja pangakontor. Leppisime kokku, et võimaliku müügihinna selgudes saab astuda edasisi samme. Ja nagu ütles Jan Uuspõld: «Mõtted on nüüd jagatud, kui kellelgi tekib suur KIRG, et asi ära teha – siis teeme!»

Nõmme Sõnumid

Väljaandja: Nõmme linnaosa valitsus
Toimetaja: Juuli Nemvalts
telefon: 645 7344
e-post: juuli.nemvalts@tallinnlv.ee
kodulehekülj: www.tallinn.ee/nommesonumid
Valdeku 13, 11621 Tallinn.
Levi: Express Post
Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Nõmme päästekomando juubeli-aastaks valmis uus hoone

■ **Augusti lõpus avati pidulikult põhjalikult rekonstrueeritud Nõmme päästekomando. Nõmme linnaosa vanem Grete Šillis ütles avamisel, et kui mõelda hoonele, mis igas linnas olla võiks, siis kindlasti peaks seal olema peale kooli, haigla, kaupluse ja politsei ka päästeameti.**

«Uus päästeameti hoone on uhkuseks nii päästjatele kui ka kogu Nõmmele,» sõnas ta. «On ju just päästjad need, kes iga päev eluga riskerides raskete oludega võitlevad, et meie kodulinnas oleks ohutum ning õnnetusel õnnelikult lõppeks. Nõmme linnaosa valitsuse jaoks on oluline, et Nõmmel on oma päästekomando, kes jõuab reageerida kiirelt, kui abi peaks vaja minema.»

Päästekomando avamise tseremoonial osales Tallinna linnapea Mihhail Kõlvart, kelle sõnul on sümbolne, et renoveeritud päästekomando hoone avab ukseid juubeliaastal. «110 aastat tagasi alustas Nõmme esimene tuletõrjehing oma tegevust. Just tuletõrjehendused mängisid erilist rolli meie riigi ajaloo – nii kultuurielus kui ka kodaniku-

ühiskonna loomisel. Seda ka praegu,» nentis Kõlvart.

Tegemist on esimese komandoga Eestis, kus päästjate tervise kaitseks on eraldi must ja puhas tsoon, et puhad ja saastunud riided ning varustus omavahel kokku ei puutuks. Nõmme päästekomandos tegutsevad koos nii kutselised päästjad kui ka vabatahtlik reservpäästerühm. (NS)

Nõmmel kollasega märgistatud kanalisatsiooniluuk kutsub üles hoolima

Vastu septembrit algas kampaania «Meri algab siit», et juhtida inimeste tähelepanu loodusesse või linnaruumi visatud prügile. Selleks märgistatakse kollase värviga Üle Eesti 15. linnas 1000 sademeveekanaliseerimise luuki.

Nõmme linnaosavanem Grete Šillis ütles, et suure tõenäosusega jääbki loodusesse või linnaruumi visatud väiksem prügi igavesti siia. «Paljudele tuleb üllatusena, et ligi poole Tallinnast Läänemerre jõudvast prügist moodustavad suitsukonid,» sõnas Šillis. «Maailmas suitsetatakse aastas kuus triljonit sigaretti, millest koguni 4,5 triljonit sigarettifiltri jõuab loodusesse. Igas sigarettifiltris on ligikaudu 12 000 kiudu, mis lagunevad jär-

jest väiksemateks osadeks, mille kättesaamine loodusest võib lõpuks osutada võimatuks.»

Nii näiteks satuvad sademeveekanaliseerimise visatud suitsukonid torustiku kaudu otse Läänemerre, sest üle poole Tallinna sademeveest ei läbi veepuhastusjaama. Ka mujal Eestis on olukord sarnane. «Seetõttu otsustasimegi probleemile rohkem tähelepanu juhtida ja värvida sademeveekanaliseerimise luugid kollaseks,» ütles Šillis. «Kahjuks kuulub Läänemeri kõige saastatumate merede hulka ja konireostus on üheks peamiseks Läänemere plastikprügi reostusallikaks. Eestis satub igal aastal tänavale ja sealt sademeveekanaliseerimise luuki miljard suitsukoni.» (NS)

LÜHIDALT

Muudatused ühistranspordiliinidel alates 1. septembrist

Alates 1. septembrist 2020 läks Tallinna ühistransport üle talvisele töökorraldusele, millega seoses muutuvad osa bussiliinide ning kõik trammi- ja trollibussiliinide sõiduajad.

Bussiliinile 24A lisandub väljumisi liinil 24.

Bussiliin 25 suletakse, selle väljumised lisatakse bussiliinile 24A. Seepärast tiheneb tööpäeviti (päevasel ajal) bussiliini 20A intervall.

(Tallinna transpordiamet)

Mälestuspingi tahvile said read tuntud laulust

Ravila pargis avati augusti viimasel päeval mälestuspingi laulja Leida Sibulale (31.08.1920-14.02.2012). Päevale lisas pidulikkust asjaolu, et 31. augustil oli Leida Sibula 100. sünniaastapäev.

Leida Sibul vallutas koos Hilda Koniga eesti inimeste südame, esitades mängufilmi «Keska röömud» ülipopulaarse pala «Kevadkuul». Ka Sibula mälestustahvile said trükitud sõnad just sellest laulust: «...võib olla pärna all veel ikka sama pingike. Kuid kes seal istub kahjuks seda me ei näe.»

Pingi avamisel kõnelesid Nõmme linnaosa vanem Grete Šillis ja Leida Sibula lähedased. Üheskoos lauldi ka Leida Sibula laule «Kevadkuul» ja «On kallis mulle kodupaik».

Nimelise pingi idee pakkus välja Leida Sibula tütre Katrin Heele Anderson. Pink paigaldati Ravila parki Leida Sibula hea sõbra Uno Veenre mälestuspingi lähedusse. (NS)

Nõmme linnaosa Facebookis

facebook.com/nommelinnaosa

Liivi sõja lahing Nõmmel?

11. septembril möödub 460 aastast sündmusest, mis on oletavasti vanim selgelt dateeritav episood Nõmme ajaloo. 1560. aastal Tallinna külje all venelastega peetud lahingu eellahingupaik arvatakse olevat praeguse Nõmme asukohal.

See, et sündmus üldse praeguse Nõmme alal aset leidis, on oletuslik, kuid mõned üsna kaalukad argumentid näivad siiski just selle kasuks kõnelevat. 11. septembril 1560 toimus Tallinna lähedal lahing, mida tuntakse Jeruusalemma mäe lahingu nime all. Hoolimata tallinlaste kaotusest tõstis just see lahing märkimisväärselt toonaste linnakaitsjate võitlusmoraali. Eellahing (või esimene faas) toimus aga väga suure tõenäosusega kusagil tänapäeva Nõmme ja Rahumäe jaama vahel.

Vaprad linnamed

1660. aasta sügiseks oli paar aastat käinud Vene-Liivi sõda, suve teisel poolel olid aset leidnud üsna saatuslikud sündmused: Liivi ordule hävitavalt mõjunud Härgmäe (Hoomuli) lahing ja Viljandi langemine Vene vägede kätte palgasõdurite reetlikkuse tagajärjel. Pool Eestit ja osa Lätistki oli venelaste poolt hõivatud, ordu jäänukid ei kujutanud endast enam paraku mingit sõjajõudu. Venelaste rüüsteretked olid hakanud üha sagedamini ulatuma Tallinna alla. Linnaelanikel polnud lootust enam suurt kellelegi peale iseenda. Veidi oli linnas ka palgasõdureid ja nn mõisamehi, kuid neile ei suutnud raad piisavalt maksta. Samas leidis Tallinna kodanike endi seas neid, kes julgesid ja tahtsid vaenlasele vastu astuda – näiteks Mustpeade vennaskonna liikmed.

1560. aastal, suve lõpupeole oli üks Vene väekoondis bojaar Ivan Petrovitš Jakovlevi juhtimisel parasjagu rüüstatamas Vana-Pärnut ja Läänemaad. Johannes Renner, üks kahest peamisest Liivi sõja kroonikust, oli tookord Pärnu ordukomtuuri kirjutajaks, seetõttu oli ta nii mõneski selle sõjakäiguga

Ivan Suure kantsi asupaik, Nikolai von Glehni tänav 10.

Mustpeade vennaskonna hoone meenutab vapraid linnakaitsjaid.

seotud asjas Balthasar Russowist paremini informeeritud. Kolmandaks autentseks seda sündmust kirjeldavaks allikaks tuleb pidada Mustpeade vennaskonna kroonikaraamatut (nn *Denkelbuch*'i).

Kokkupõlvvalt on ajaloolased neid sündmusi rekonstrueerinud enam-vähem järgnevalt. Venelased jäid laagerisse kusagile Harku mõisa kanti. Tõenäoliselt ei olnud neil tookord mingit selgemat sõjalist missiooni, kuigi ilmselt oodati pikisilmi Paide langemist, mis oleks olukorda muutnud ja võimaldanud võib-olla isegi Tallinna piirama asuda. Kuid Paide, mida kaitses väike garnison «Liivimaa viimase rüütli» Caspar von Oldenbockumi juhtimisel, pidas tookord vapralt lõpuni vastu.

Kokkupõrge vaenlasega

Venelaste järgnevaid liikumisi vaagides tundub, et nad üritasid oma sõjasaagi lihtsalt Tallinnast mööda minnes «omade juurde» toimetada. Sel saa-

tuslikul päeval, kui leidis aset Jeruusalemma mäe lahing, otsustasid tallinlased rünnata ennetavalt venelasi, kes olid allikate kirjelduse järgi asunud kokkuröövitud karja ja mõningate vangidega teele Harkust praegusel Sossi mäel asunud Ülemiste veski poole. Tallinlased, keda kroonikate andmetel oli 250 ratsanikku ja 500 jalameest, suutsid üsna kiiresti puruks lüüa venelaste eelsalga, saada enda valdusse enamiku röövitud karjast ning muust varast, vabastada vangid ja võtta omakorda vange venelaste seast. Siis aga jõudsid põgenenud venelased oma põhileerist abi kutsuda ja tallinlased olid sunnitud taanduma.

Allikate põhjal teame, et see esimene ja tallinlastele igati edukas kokkupõrge toimus kusagil liivadüüvide vahel. Teeneka ajaloolase Jüri Kivimäe arvates pidi see koht olema kusagil praeguse Vana-Pärnu maantee piirkonnas Nõmme ja Rahumäe vahel. Seejuures toetub ta üsna loogilise-

le oletusele, et venelased ei saanud kokkuröövitud karjaga liikuda mingit muud teed pidi kui piki tookordset Pärnu maanteed, mis kulges tolal praeguse Vana-Pärnu tänava sihis üle metsapargi ja Mustamäe-aluse liiviku Tondile. Kui võtame aluseks allikates mainitu – et kokkupõrge leidis aset Tallinnast ühe Liivimaa miili (7,42 km) kaugusel, siis paigutubki lahingukoht üsna suure tõenäosusega just sellesse piirkonda. Omalt poolt tooksin veel ühe kaudse argumenti Jüri Kivimäe teooria kasuks. Mustpeade vennaskonna Denkelbuch mainib, et tallinlased taandusid pärast edukat esimest faasi sohu, ning vanade kaartide põhjal näeme, et liiviku lähedal paiknes peaaegu ainus soine ala, tänapäeva Lepistiku pargi ja Tammsaare tee – Sõpruse puistee ristmiku piirkonnas. Samas oli see ala oletatava esimese kokkupõrke kohast piisavalt kaugel, et jääda venelastele märkamatuks. Sealt tungiti hiljem uuesti väl-

Oletatav lahingukoht Vana-Pärnu mnt.

ja, et teist korda rünnata venelasi, kes selleks ajaks olid jõudnud juba tänapäeva Tondi jaama ja Pärnu maantee viadukti kanti. Seal praeguse Tallinna ühiskõnnuasiiumi kohal paikneski hiljem tasandatud Jeruusalemma mägi, mis on lahingule nime andnud.

Mineviku jäljed

Kui tallinlaste kaotused eellahingus olid olnud üsna tagasihoidlikud, siis selles järgnevas kokkupõrkes hukkus juba üsna hulgaliselt mustpäid ja aadlikke, mõisamehi ja linlasi toetanud lihtrahvast. Lahingus langenud linnakodaniku Blasius Hochgreve mälestusrist paikneb tänase päevani Marta tänava ääres Tondil ning on ajaloohuvulistele üldtuntud, nagu ka Kiek in de Kökis eksponeeritud maalikunstnik Lambert Glandorpi epitaaf lahingus langenud mustpeadele (valmis 1561). Tallinlased olid sunnitud nüüd juba taanduma tagasi linna, jättes muuhulgas maha ka kaks välisuurtükki. Oma hukkunud viisid venelased lähedal asuvatesse küladesse ja põletasid need maha. Seejärel taandusid nad Kurna mõisa lähedale, et liikuda Paide poole. Balthasar Russow manitseb tallinlasi selle eest, öeldes, et läbimõeldumalt oleks võinud lahing Jeruusalemma mäe taga tuua venelaste hoopis suuremat kahju.

Samas on täiesti võimalik, et Liivi sõja ajast pärineb ka rajatis praeguste Nikolai von Glehni ja Kõue tänava nurgal. Pikemalt on sellest kirjutatud Nõmme teenekaim ajalooürija Leho Lõhmus Nõmme Sõnumites 17. veebruarist 2012. Seal asuv elamu on ehitatud üsna korralikule paekivimüritisele, mis 1873. aasta krundiplaanil kannab nime Schanze Iwan des Grossen (ehk Ivan Suure kants). Üsna loogiliselt paigutab Leho Lõhmus selle kaitserajatise võimaliku rajamise Tallinna esimese piiramise (1570–1571) aega. Kuid võib-olla mõjutas kohalikult juba siis asjaolu, et venelastel oli hästi meele kümne aasta tagune üllatusrünnak sealsamas lähikonnas?

MAIT TALTS

Tule doonoriks ja tee elu suurim kingitus!

Põhja-Eesti regionaalhaigla ja Nõmme kultuurikeskuse koostöös toimub doonoripäev teisipäeval, 15. septembril kella 12–15 Nõmme kultuurikeskuse suures saalis.

Vereloovutus on lihtsaim võimalus teha head. Doonoriks tulek ei nõua palju aega ja vaeva, kuid annab meile võimaluse teha kõige väärtuslikuma kingituse – päästa kellegi elu. Sobid doonoriks, kui

oled 18–60-aastane, kehakaaluga üle 50 kg ning terve, puhanud ja söönud.

Tulles verd loovutama, ära unusta kaasa võtta isikut tõendavat dokumenti. Planeeri vereloovutuseks vähemalt 45 minutit vaba aega. Doonorlus on vabatahtlik ja tasuta. Lisainfo <https://verekeskus.ee/> doonorile/.

(Verekeskus)

Nõmme United korraldas Coerver Coachingu treeningulaagri

Augusti keskel toimus Eestis esimest korda maailma ühe tuntuima jalgpallioskuste õppemeetodi Coerver Coachingu (CC) treeningulaager, mille korraldas FC Nõmme United / Mart Poomi Jalgpallikool.

Männiku staadionil toimunud laagris osales 84 last vanuses 6–13 aastat, keda juhendasid kaks CC-treenerit Šotimaalt ja kaks treenerit Lätist, kes on saanud vastava väljaõppe USAs. Välitreenereid abistasid FC Nõmme Unitedi noortetreenerid.

CC-treeningumeetodit on tunnustatud kui üht maailma parimat jalgpalli tehniliste oskuste õppemeetodeid. See meetodika keskendub mängija individuaalse tehnika ja oskuste arendamisele ning väikestele mängudele, nagu 1v1 ja 2v2.

CC on globaalne jalgpalli treeninguprogramm, mille on 1984. aastal tuntud hollandlasest treeneri Wiel

Coerveri õpetusest inspireerituna loonud Alfred Galustiani ja Chelsea FC endine tippmängija Charlie Cooke.

Läbi oma 36-aastase ajaloo on Coerver Coachingu treeningulaagrit korraldatud 44 riigis, antud välja 13 videot ja DVDd ning raamatuid 12 kee-

les. CC-treeningumeetodid ja -programmi kasutavad oma noorte jalgpallurite arendamisel paljud jalgpalliliidud ja tuntud profiklubid, nagu Manchester United ja City, Lissaboni Benfica, Torino Juventus, Madridi Real jt. (Mart Poomi Jalgpallikool)

1PartnerEESTI PARIM
KINNISVARA-
BÜROO**MEIE LEIAME
OSTJA!** 1partner.eeAnne Pajos
501 5087Olmer Õigus
5656 0460OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE**Medpunkt**
abivahendidAbivahendite müük ja
laenusus
soodustingimustelAsukoht: Ehitajate tee 109b
(Õismäe tee 1 vastas, üle tee)
E-R 10:00-18:00

Tel: 56 971 088

medpunkt.eeTooted: mähkmed, ratastoolid, kargud,
abivahendid tualetti ja vannituppa jpm.Lõikelilled, potililled, kimbud,
seaded, kingitused, pulmatööd,
matusetööd, sünnipäevad ja
muud tähtpäevad,
pulmade ja ruumide dekoreerimine.*Teeme teie alguse lillikeseks!***LILLEMAAGIA OÜ LILLEPESA**

Hiiu Rimi, Pärnu mnt 386

Avatud E-R 8.00-21.00, L-P 9.00-21.00

Tel +372 502 5259 • www.lillemaagia.ee

PERE OPTIKA

Pere Optikas
**kaks
klaasi
ühe
hinnaga!**

* kehtib klaaside ja raamide koosostul

Ootame sind:
Nõmme Pere Optikas
Pärnu mnt 326
Tel. 655 9544Registreeri nägemiskontrolli:
www.pereoptika.ee

PERE OPTIKA

Vajame
KODUABILISTEramaja Nõmmel, kaks kuni kolm korda nädalas
tööpäevadel hommikupoolikul.Poeskäimine, soe toit, pesu, nõud,
koristamine jne.

Tel 5556 0090, Heikki

TALLINNA KÜTTELADU

Aastast 2002

**HARJUMAAL
TASUTA TRANSPORT!** Info ja tellimine
51 36 999

www.kutteladu.ee info@kutteladu.ee

RUF PUITBRIKETTALATES
130€
/ALUS**PELLET**ALATES
190€
/ALUS**ÜMAR PUITBRIKETT**ALATES
140€
/ALUS**EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!**Puitbrikett • pellet • kaminapuud
kivisüsi • turbabrikett • grillsüsi**PÕHJA-EESTI
KÜTTEPUU OÜ**

- Küttepuid lahtiselt
- Küttepuid konteinerites
- Kaminapuud kottides

Kohale toomine Tallinnas ja
30km Tallinna piirist tasuta.
Kõik pikkused ja puuliigid.Tel: 5333 4347; 501 9454
www.tulepuu.eeHea Nõmmekas!
Kas soovid teada oma
kinnisvara väärtust?

Võta ühendust TASUTA konsultatsiooniks!

ANNE-KRISTI SINISOO
anne-kristi.sinisoo@uusmaa.ee
5620 6923

UUSMAA | City

Kodu soodsalt soojaks!

Puu24.ee

LEPP
alates
45 €/ruumPELLET
alates
190 €/alusPUITBRIKETT
alates
125 €/alus☎ 6 000 136
☎ 52 000 93

- ☎ Pellet
- ☎ Puitbrikett
- ☎ Lahtine küttepuid
- ☎ Konteineris küttepuid
- ☎ Võrkkotis küttepuid
- ☎ Korstnapühkija

Alusel kaubad (brikett, pellet, konteiner ja võrkkott)
toome kliendile ratastõstukiga koduhoovi sisse.**Taviberg**
EHITUS

- ☞ Eramu ehitus ja remont
- ☞ Siseviimistlustööd
- ☞ Fassaaditööd
- ☞ Katuste ehitus
- ☞ Santehnilised tööd
- ☞ Elekritööd
- ☞ Aedade ja piirete ehitustööd
- ☞ Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt:

Tel. + 372 60 40000

Mob. + 372 555 30 422

WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee**OSTAME - MÜÜME
- ÜÜRIME
TEIE KINNISVARA**

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Teenindame 7 päeva nädalas

KÜTTEMATERJALID

Männiku tee 106b Mob. 54 5698 58

Kask 40l - 3.50€
Lepp 40l - 3.10€
RUF puitbrikett 960kg HEA HIND - 120€
Kask konteineris 40cm toores 1.8m3 HEA HIND - 125€
Lepp konteineris 40cm toores 1.8m3 HEA HIND - 115€
Puitbrikett Kask Tume - 125€
Turbabrikett 840kg - 140€
Kuiv Lepp HEA HIND - 140€
Kuiv Kask HEA HIND - 160€

eco-fuel.ee

MÜÜK

OÜ CANKER - UL müüb:- KIVISÜTT
- PELLETEID
- SÕELUTUD MULDATel 600 6170, GSM 51 45 279
www.canker.ee, e-post: canker@canker.ee**OÜ Sinitivik**Riiete, vaipade ja pehme
mööbli keemiline puhastus.
Transport tasuta.

Tel 5591 7562, 551 6821

1KORSTENPROFESSIOONALNE JA KAASAEGNE
KORSTNAPÜHKIMISTEENUS SINU ERAMULE.5600 4050, info@1korsten.ee,
www.1korsten.ee

Vaasid, dekoratiivpudelid

-20% kliendikaardiga

www.magaziin.ee

Pakkumised kehtivad 03.09.-30.09.2020 või kuni kaupa jätkub. Pildid on illustreerivad.

<p>Vedelseep kätele Nord Clean 3 l</p> <p>3.60€</p> <p>3.00 €</p>	<p>Hoiukorv kaanega Pearl 5 l, 10 l, 20 l, 30 l</p> <p>Hinnad alates</p> <p>3.90 €</p>	<p>-29%</p> <p>Fliisjakk S-3XL 100% puuvill</p> <p>17.90€</p> <p>14.90 €</p> <p>LAHTI PRO</p>
--	---	---

Külasta ka e-poodi: pood.magaziin.ee

Viljandi mnt 41b • Tähesaju tee 25 • A. H. Tammsaare tee 55

NÕMME SPORDIKLUBI SPORDIKOOL

Õppetöö toimub eesti keeles, kuid võtame vastu ka vene ja muu emakeelega lapsed.

Meie spordikoolis saavad kooliealised lapsed tegeleda alljärgnevate aladega:

Kergejõustik	517 8310, kjk@nommesk.ee
Tennis	516 0747, 5637 6122
	toomas.puks@gmail.com
Luatennis	5663 8266, pille.pata@gmail.com
M/suusatamine	671 8544, nommespordiklubi@hotmail.ee
Laskesuusatamine	671 8544, nommespordiklubi@hotmail.ee
Kahevõistlus	501 5110, linnujuss@hotmail.ee
ujumine	5336 5017, 5342 1246, marru2@hotmail.ee
	tonu.maripuu@mail.ee

Õppemaks on kõikides osakondades ja see on vahemikus 30–60 eurot vastavalt spordialale.

Kooli õpilasi ootab suvel spordilaager Haanjas Kurgjärvel.

OOTAME UUSI LAPSI MEIE SPORDIKOOLI

UUE PÕLVKONNA LG ÕHK-VESI SOOJUSPUMP - KÕIK ÜHES

- tipptasemel efektiivsus
- kõrge energiaklass
- kütte- ja soojavee valmistamine
- töötab välisõhu temp. -25 ° C
- kõrge pealevoolu temp. 65 ° C
- LG SmartThinQ™ kaugjuhtimine
- kiire ja kompaktna paigaldus

www.kyttemeister.ee
Pärnu mnt 499, Laagri
tel 6 556 680
info@kyttemeister.ee

KÜTTEMEISTER

MÜÜK JA PAIGALDUS
Küsi personaalset pakkumist!

Piruet

Võimlemisklubi

Lisainfo • www.piruet.ee
tel. 64 63 659
e-post: piruet@piruet.ee

VOIMLEMISKLUBI PIRUETT

OOTAB LAPSI ILU-, RÜHM- JA TANTSULISSE VOIMLEMISSE NING AKROBAATIKASSE.

Daamidele pakume tervisevõimlemist.

Meie treeningud toimuvad:
KESKLINNAS, LASNAMÄEL, HAABERSTIS, PÄASKÜLAS, PÜÜNSIS, JÜRIS JA SAKUS

HUVIRINGID NÕMME HUVIKOOLIS

KUNST	vanus
KERAAMIKARING	al 8
KUNSTI- JA KLAASIRING	al 7
KUNSTIRING JOON JA VÄRV UUS!	al 7
MAALIMINE, JOONISTAMINE, KOMP.	al 7
ETTEV. KUNSTIKÕRGK. ASTUJALE	al 13
ANALOOGFOTOGRAAFIARING	al 12
KUNSTI- JA KÄSITÖÖRING	al 7
KUNST JA SIIDIMAAL	al 6
KUNST JA KIRI	al 7
INSPIRATSIOONISTUUDIO UUS!	al 9
WEEKLY ART CLUB UUS!	6-14
PUUTÖÖRING	al 7
DISAINITUBA	al 8
SÕEJOONISTAMINE JA MAALIMINE	al 7
KÄSITÖÖRING	8-14
ÕMBLUSRINGID	al 15

MÖTTEMÄNGUD	vanus
KABE	7-19
MALE	5-19

MUUSIKA	vanus
SOOLOLAUL	al 12
VÄIKEKANNEL	al 8
UKULELE	al 7
JAZZKLAVER	al 14
KLAVER	al 4
KOORISTUUDIO	7-11
KITARR / FLAMENCOKITARR	al 5
VIIUL	al 5
PLOKKFLÖÖT	al 7
SAKSOFOON	al 9
TRUMM	al 10

TANTS JA TEATER	vanus
BALLETT / TÄISKASVANUTE BALLETT	al 7
TAEKWONDO UUS!	al 6
SALSA UUS!	al 12
LIIKUMISRÜHM	8-13
FLAMENCOSTUUDIO	al 7
RAHVATANTS	al 7
LEEDIDE VOIMLEMINE	al 16
TEATER DRAAMASTUUDIO	9-13

TEHNIKA	vanus
ARVUTI- JA MEEDIARING UUS!	al 7
ARVUTIMÄNGUDE LOOMINE	al 7
MINECRAFT	al 7
MUDELLENNURING	al 7
AUTOMODELISM (JUHTRADA)	al 9
TEHNIKARING	al 9
ROBOOTIKARING	7-17
RAADIOSIDERING	al 12
KOSMOSEKLUBI	9-17

LOODUS	vanus
LOODUSSÕBRAD	7-16
LOODUSRING	7-16
KOERASÕBRAD	10-16

MUDILASED	vanus
KERAAMIKARING	6-7
MÄNGULINE LASTEJOOGA UUS!	4-7
BALLETT	4-6
KOOLIKS VALMIS!	5-7
TEATER DRAAMASTUUDIO UUS!	6-8
KOORISTUUDIO	al 5

Huviringid ka täiskasvanutele. Õppetasud algavad 24 eurost kuus.